DOI: https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.8(181).33
УДК: 796.062.4:355.237.3

Ожаревський В.А.
кандидат військових наук, доцент, старший науковий співробітник
науково-дослідного інституту Воєнної розвідки, м. Київ,
https://orcid.org/0000-0001-6788-5024
Ткачук О.А.
старший викладач кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту
Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, м. Харків,
https://orcid.org/0000-0002-0790-4104
Шлямар І.Л.
кандидат наук з фізичного виховання і спорту, заслужений працівник ФК і С України,
професор кафедри спеціальної фізичної і бойової підготовки
Національної академії Служби безпеки України, м. Київ,
https://orcid.org/0000-0003-1224-7935
Людовик Т.В.
кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент,
доцент кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту
Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, м. Львів,
https://orcid.org/0000-0002-2407-0447
Мелешенко О.В.
старший викладач кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту
Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, м. Харків,
https://orcid.org/0000-0002-8304-1857
Гуртова Т.В.
кандидат наук з фізичного виховання і спорту,
старший викладач кафедри фізичного виховання, спорту та здоров'я
Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С.З.Ґжицького, м. Львів,
https://orcid.org/0000-0002-0943-8389
Гоманюк С.В.
старший викладач кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту
Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, м. Харків,
https://orcid.org/0000-003-4140-3415

ФІЗИЧНА ГОТОВНІСТЬ РОЗВІДНИКІВ – ЯК ОСНОВНА СКЛАДОВА ЇХНЬОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Анотація. *Наявність загроз національної безпеки, особливо територіальної цілісності країни, потребує існування в України таких Збройних сил, які змогли б*
забезпечити повну безпеку нашої держави в будь-яких ситуаціях.

Аналізуючи діяльність фахівців-розвідників, умови сьогодення та бойові дії на території держави, можемо стверджувати, що останнім часом виявлено слабке володіння особистою стрілецькою зброєю, прийомами рукопашного бою, недостатні вміння військовослужбовцями долати існуючі інженерні загородження, завали, особливо на тлі стомлення. Одночасно відзначається недостатнє наукове, теоретичне, теоретико-методичне обґрунтування практичних шляхів досягнення фізичної готовності військовослужбовців, наявність слабких ланок у систему їхньої підготовки до дій в екстремальних умовах бойової діяльності.

Однією з причин, на наш погляд, є недосконале та тривале вирішення організаційних питань щодо впровадження наукового підходу з питань фізичної підготовки військовослужбовців розвідувальних підрозділів в умовах ведення війни.

Таким чином, актуальним питанням залишається пошук шляхів підвищення ефективності фізичної підготовки розвідувальних підрозділів СВ ЗСУ та їх реалізації в керівних документах з фізичної підготовки.

Ключові слова*: військовослужбовці, фізична готовність, військово-професійна діяльність, розвідник.*

Ozharevskyi V., Tkachuk O., Shljamar I., Liudovyk T., Meleshenko O., Gurtova T., Homaniuk S. Physical readiness of scouts - as the main component of their professional activity. *he existence of threats to national security, especially the territorial integrity of the country, requires the existence of such Armed Forces in Ukraine that could to ensure the complete security of our state in all situations.*

Analyzing the activities of reconnaissance specialists, the conditions of the present and the fighting on the territory of the state, we can say that recently a weak possession of personal small arms, hand-to-hand combat techniques, insufficient skills of servicemen to overcome existing engineering barriers, rubble, especially against the background of fatigue, have been revealed. At the same time, there is a lack of scientific, theoretical, theoretical and methodological justification of practical ways to achieve

the physical readiness of military personnel, the presence of weak links in the system of their preparation for action in extreme conditions of combat activity.

One of the reasons, in our opinion, is the imperfect and long-term solution of organizational issues regarding the introduction of a scientific approach to the physical training of servicemen of intelligence units in the conditions of warfare.

Thus, the urgent issue remains the search for ways to increase the effectiveness of physical training of the reconnaissance units of the Armed Forces of the Armed Forces of Ukraine and their implementation in the guidance documents on physical training.

Key words: *servicemen, physical readiness, military professional activity, scout.*

Постановка проблеми. Розвідка є найважливішим видом забезпечення бойових дій військ. Вона є сукупністю заходів усіх командирів і штабів з метою своєчасного отримання інформації про противника, місцевість, кліматичні і погодні умови в районі ведення подальших бойових дій з метою найбільш ефективного застосування своїх сил і засобів щодо ураження противника. Без розвідки неможливо успішно виконувати завдання в умовах сучасного бою. Досвід залучення військовослужбовців до ведення бойових дій проти агресора рф свідчить про те, що ті структурні підрозділи, які мали добре організовану розвідку, виконували поставлені бойові завдання з мінімальними втратами [1, 3, 5].

Умови сьогодення, коли наша країна веде збройну боротьбу проти рф, значно виріс обсяг завдань, які вирішує розвідка та вимоги до фізичної готовності кожного розвідника. Разом з тим терміни їх виконання суттєво скоротились, підвищилися вимоги щодо часу передачі даних і точності визначення координат об'єктів (цілей) противника [2, 4].

Застосування противником новітнього озброєння, висока маневреність його військ, мобільні й рішучі їх дії під час бою вимагають від кожного фахівця розвідувальної справи підвищені вимоги фізичної готовності та фактично розширили фазу активної дії розвідки до цілодобової [6, 7].

Таким чином, виникає проблема у пошуку та обґрунтуванні тих засобів, які б забезпечили з одного боку – підтримання необхідного рівня бойової злагодженості та фізичної готовності до діяльності розвідників ЗС України, з іншого боку – недостатністю наукового обґрунтування ефективної методики вдосконалення цих компонентів, значним зменшенням терміну навчання військовослужбовців у період воєнного стану, несуттєвою часткою фізичних вправ колективного характеру, які представлені керівних документах з підготовки фахівців-розвідників.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Військово-професійна діяльність розвідника є важливим фактором щодо підготовки до ведення бойових дій, управління та виховання своїми військами та постійне удосконалення професійних вмінь та навичок відповідно до спеціальності [4, 10].

Відомо, що якісне виконання завдань розвідки досягається завчасною її організацією, спрямуванням зусиль усіх видів розвідки на виконання найважливіших завдань, визначенням розвідувальних відомостей до встановленого терміну, ретельним вивченням, зіставленням й додатковою перевіркою їх, а за необхідності проведенням дорозвідки, постійним, стійким і твердим управлінням підрозділами, які ведуть розвідку, високою навченістю особового складу розвідувальних підрозділів, а також застосуванням найбільш досконалих способів і засобів розвідки [3, 8]. Значна роль у вирішенні цього завдання відводиться силам і засобам розвідки, які забезпечують війська необхідною інформацією.

Наукові дослідження багатьох вчених [2, 9] вказають на те, що одним із важливіших шляхів удосконалення системи розвідки є підвищення рівня фізичної готовності та розвідувальної підготовки командирів і штабів, їх вміння грамотно і своєчасно організовувати розвідку, безперервно, активно і наполегливо вести її за будь-яких умов обстановки.

Водночас аналіз літератури свідчить про те, що багато питань обґрунтування концептуальних, процесуальних і управлінських засад системи фізичної підготовки військовослужбовців ЗС України висвітлено недостатньо або взагалі не порушено [8, 9]. Вивченням питань використання засобів і методів фізичної підготовки розвідувальних і спеціальних підрозділів на різних етапах бойового вдосконалення у взаємозв'язку з процесом їхнього вдосконалення у взаємозв'язку з процесом їхнього злагодження займалися багато вчених, однак більшість досліджень було акцентовано на військовослужбовцях підрозділів спеціальної розвідки ГРУ, внутрішніх військ, поліції особливого призначення, сил швидкого реагування тощо.

У зв'язку з цим, виникає потреба в актуалізації проблеми вдосконалення фізичної підготовки фахівців розвідувальних підрозділів ЗС України.

Мета дослідження – теоретично та методично обґрунтувати способи підвищення загальних вимог до якості підготовки розвідувальних підрозділів, а пошук та розробка шляхів підвищення ефективності фізичної підготовки розвідувальних підрозділів ЗСУ та їх реалізації в керівних документах з фізичної підготовки.

Матеріал і методи. Під час дослідження було використано комплекс наукових методів дослідження – аналіз науково-методичної та спеціальної літератури, опитування, бесіда з військовослужбовцями, які приймали безпосередню участь у бойових діях.

Виклад основного матеріалу дослідження. Відомо, що до складу Сухопутних військ ЗС України входять такі роди військ, як механізовані, танкові, десантно-штурмові, ракетні війська й артилерія, війська протиповітряної оборони Сухопутних військ (ППО СВ), а також армійська авіація, частини і підрозділи

Сухопутні війська як вид ЗС України призначені для ведення бойових дій переважно на суші. За своїми бойовими можливостями вони здатні у взаємодії з іншими видами ЗСУ вести наступ з метою розгрому угруповання супротивника і оволодіння його територією, завдавати вогневих ударів на велику глибину, відбивати вторгнення противника, його великих повітряних десантів, міцно утримувати займані території, райони і рубежі.

Механізовані війська призначені для ведення бойових дій самостійно, а також спільно з іншими родами військ і спеціальними військами. Сучасні механізовані війська для ураження наземних і повітряних цілей оснащені потужним озброєнням: ракетними комплексами, бойовими машинами піхоти, танками, бронетранспортерами, різноманітною

артилерією і мінометами, протитанковими ракетними комплексами, зенітними ракетними комплексами, ефективними засобами розвідки та управління. Наявність у них ракетних комплексів, здатних вражати об'єкти противника на великих дальностях, значно підвищує їхню бойову міць.

Танкові війська становлять головну ударну силу СВ ЗСУ. Вони застосовуються переважно на головних напрямках для нанесення противнику потужних і глибоких ударів. Володіючи великою вогневу міць, надійний захист, високу рухливістю і маневреністю, танкові війська здатні найбільш повно використовувати результати вогневих ударів, у короткі терміни досягати кінцевих цілей бою та операції.

Ракетні війська та артилерія – це рід військ, який є основним засобом вогневого та ядерного ураження противника. Вони покликані вирішувати вогневі завдання в бою (операції) в інтересах інших родів військ і призначені для знищення засобів ядерного нападу противника, угруповань його військ, авіації на аеродромах, об'єктів протиповітряної оборони, ураження резервів, пунктів управління військами, вузлів комунікацій та інших важливих об'єктів, а також боротьби з танками, вогневими засобами та живою силою противника. Бойові завдання виконуються артилерійським вогнем усіх видів і нанесенням масованих групових і одиночних ракетних ударів.

Війська протиповітряної оборони – рід військ, призначений для ураження повітряного противника, прикриття угруповань військ, пунктів управління, аеродромів та об'єктів тилу від його ударів. Вони здатні самостійно і у взаємодії із силами та засобами протиповітряної оборони інших видів ЗС знищувати літаки та безпілотні засоби повітряного нападу, вести боротьбу з повітряними десантами та аеромобільними частинами противника на маршрутах польоту і під час їхнього викидання, а також вести радіолокаційну розвідку й оповіщати війська про повітряного противника.

Авіація є родом військ і призначена для вирішення вогневих, транспортно-десантних, розвідувальних і спеціальних завдань в умовах, адекватних діям наземних сил. До спеціальних завдань армійської авіації належать: коригування вогню артилерії; радіоелектронне придушення засобів управління військами і зброєю противника; мінування з повітря; постановка димових завіс; забезпечення управління, зв'язку, наведення на засоби повітряного нападу; пошук, порятунок екіпажів.

Військова розвідка являє собою сукупність заходів військового командування всіх ступенів з добування та вивчення відомостей про чинного або ймовірного супротивника, а також місцевість і погоду. В інтересах успішного ведення бою силами і засобами підрозділів, частин і з'єднань ведеться тактична розвідка. Вона поділяється на військову, артилерійську, радіолокаційну, радіо та радіотехнічну, інженерну, хімічну і повітряну. Вона має встановити місцезнаходження і характер дій противника, його сили і склад, нумерацію частин і підрозділів, їхню боєздатність і наміри. Це завдання є постійним і характерне для всіх видів бойових дій. Основним способом ведення розвідки розвідувальною групою є спостереження. Одним з важливих факторів, що сприяють ефективності ведення розвідки, є організація та підтримка стійкого управління силами та засобами розвідки.

Таким чином, військова розвідка по важливості розв'язуваних завдань, рішучості цілей, складу сил і засобів займає одне з провідних місць серед інших видів тактичної розвідки. Діючи у широких мас штабах та використовуючи різноманітні способи добування розвідувальних відомостей, вона спільно з іншими видами розвідки покликана забезпечити успішне ведення бойових дій підрозділами та частинами.

Усвідомлення високої значущості «фізичної готовності» як наукового явища та поняття викликало необхідність його включення як головну мету фізичної підготовки в основному керівному документі з фізичної підготовки до ЗСУ ІФП-21 так само, як це було зроблено у попередніх редакція НФП.

Це концептуальне наукове становище, на наш погляд, було недостатньо враховано в попередніх редакціях НФП, в якому мета фізичної підготовки була представлена в наступній редакції: «Основною метою фізичної підготовки у ЗС є забезпечення необхідного рівня фізичної підготовленості військовослужбовців для виконання бойових та інших завдань відповідно до їх призначення. Аналогічне трактування мети має місце і в чинній ІНФП-2021.

На відміну від трактування ЗСУ, повна фізична готовність ЗС США включає: фізичну придатність (Fitness) – рівень розвитку основних фізичних якостей, що забезпечує успішне освоєння та ефективне виконання військово-професійної діяльності;

військово-прикладні рухові навички (Military Skills);

оперативну фізичну готовність (Operational Physical Readiness) – наявність фізичних якостей і рухових навичок, що забезпечують успішність дій у конкретних умовах майбутньої операції чи вчення;

індивідуальну фізичну готовність – наявність здорового тіла, здатності до умілих і тривалих дій та швидкого відновлення, прагнення до виконання поставлених завдань та впевненості в собі в будь-яких ситуаціях.

Зокрема, фізична готовність військовослужбовців визначається як конкретне фізичний стан, що відповідає вимогам сучасного бою та дозволяє їм успішно виконувати бойові завдання стосовно бойового призначення.

Структура фізичної готовності представлена трьома компонентами: тілесною, функціональною та руховою готовністю. Під тілесною готовністю розуміється необхідний рівень розвитку морфологічних ознак військовослужбовців, під функціональною – функціональний стан їхнього організму, під руховою – необхідний рівень розвитку рухових якостей військовослужбовців і необхідний ступінь сформованості у них рухових навичок. Даний підхід цілком прийнятний і для визначення фізичної готовності розвідників до навчально-бойової діяльності.

Визначальним фактором у системі структурних елементів діяльності розвідників СВ є розумовий (інтелектуальний) компонент на основі аналізу перероблюваної інформації про стан об'єктів та вибору відповідного плану дій, що поєднуються з відповідними моторними актами. Чільне положення при цьому займає функція мислення, логічної обробки інформації.

В умовах критичних стресових впливів організм розвідників СВ крім звичайного нейрорефлекторного управління як би переходить на надлишковий рівень регуляції, використовуючи приховані функціональні резерви. Встановлено, що за

таких умов спостерігається вихід за межі ймовірного відхилення виділених корою надниркових залоз стероїдних гормонів, виражене падіння лімфоцитів та еозинофілів у білій крові.

Дослідження низки науковців у навчально-бойових умовах тактичних навчань дозволили вказати, що [1, 3, 4,]:

по-перше, величина зміни показників фізичного стану розвідників свідчить про значну напруженість навчань; при цьому військовослужбовці зазнавали навантажень, що вимагають переважного прояву аеробної біоенергетики, психофізіологічної стійкості, силових та координаційних здібностей у зоні роботи м'язів великої потужності;

по-друге, діяльність розвідників у період інтенсивної навчально-бойової праці протікає в умовах впливу стрес-фактора, що створює підвищене нервово-емоційне напруга. Виходячи з цього, авторами класифіковано діяльність розвідників як гіпердинамічна праця Вплив несприятливих факторів веде до кумуляції втоми, діючи на різні фізіологічні системи.

Аналіз бойової діяльності розвідників, результати розмов з офіцерами, які брали безпосередню участь у бойових діях, дані аналітичних поглядів Генерального штабу ЗС України, вимоги керівних документів МОУ дозволяють зробити висновок, що останнім часом істотно зросло значення рівня розвитку основних фізичних якостей у військовослужбовців розвідувальних підрозділів з наступних чинників:

- зміна умов ведення бойових дій, зміна способів бойового застосування техніки РЕБ, передбачає виконання своїх обов'язків у відриві від штатних структурних підрозділів.
- характерною особливістю сучасних бойових дій та локальних конфліктів є застосування маневрених груп, до складу яких зазвичай включаються фахівці РЕБ, мають недостатній рівень фізичної готовності. При цьому зростає значення злагодження підрозділу для виконання поставленої бойового завдання.
- аналіз умов бойових дій у ході контртерористичних операцій та військових конфліктів показав, що вони ведуться, як правило, у складних умовах місцевості,

у т. ч. у гірській та гірсько-лесистій місцевості.

Виконання всього спектра бойових завдань у таких умовах передбачає високу фізичну підготовленість розвідників, насамперед, у рівні розвитку сили, загальної і швидкісної витривалості.

Проводячи аналіз спеціальних завдань військовослужбовців розвідувальних підрозділів, слід зазначити, що з кожною новою редакцією керівних документів завдання трактувалися, виходячи від умов сьогодення та специфіки виконання бойових завдань.

На сьогоднішній день чинний документ передбачає лише виконання загальних завдань військовослужбовців. Щодо спеціальних завдань – передбачається особливостями військово-професійної діяльності військовослужбовців видів ЗС.

Висновки. Отже, особливостями професійної діяльності розвідників сухопутних військ ЗСУ є їхня тактична рухова мобільність, всебічне вміння вести рішучі дії комплексного характеру у всепогодних умовах та різних клімато-географічних зонах, вміння застосовувати всілякі способи маскування в поєднанні з технологіями сенсорного розпізнання задуму противника і на тлі впливу психогенного чинника, викликаного необхідними оперативними діями за умов ймовірної смерті. У цьому особливо важливого значення має бойова злагодженість підрозділів (чи колективна фізична готовність до бойових дій), в основі якої лежить згуртованість, спрацьованість, бойова єдність колективу, взаємозамінність бойових товаришів.

Щодо вимог до фізичної готовності розвідників особливо доцільно виділити такі положення:

по-перше, найбільш значущими структурними елементами «конкретного фізичного стану, що забезпечує ефективність бойових дій», є загальна витривалість; комплексний ступінь сформованості військово-прикладних рухових навичок з деяким превалюванням навичок марш-кидків, пересування на лижах, подолання перешкод та рукопашного бою; функції пам'яті, уваги, мислення, системи управління рухами, координаційних здібностей, сенсорних систем, м'язово-силового компонента тіла, аеробних механізмів енергоутворення;

по-друге, в результаті комплексного впливу на організм низки психічних, фізичних та емоційних факторів професійно-бойової діяльності розвідники відчувають підвищену нервово-емоційну напругу, що супроводжується значними функціональними зрушеннями у діяльності багатьох органів та систем життєзабезпечення;

по-третє, рівень розвитку (ступеня дієздатності) зазначених структурних елементів фізичного стану (фізичного розвитку, функціонального стану організму та фізичної підготовленості) передбачає динамічний за характером та значний за величиною показник фізичних навантажень.

Література

1. Луньков АВ, Ожаревський ВА, Польцев ІВ, та ін.. Розвідка в Антитерористичній операції. *Навчальний посібник* (ДСК, інв. № 166І). Львів: НАСВ, 2016: 75 [Ukrainian].
2. Луньков АВ, Ожаревський ВА, Польцев ІВ. Основи виживання у бойових умовах. *Навчально-методичний посібник*. Львів: АСВ, 2014: 227 [Ukrainian].
3. Луньков АВ, Ожаревський ВА, Польцев ІВ. Сучасні засоби військової розвідки та їх бойове застосування. *Навчальний посібник*. Львів: НАСВ, 2016: 153 [Ukrainian].
4. Одеров А.М., Одерова О.В., Лещінський О.В., Бабич М.О. та ін. Якість військово-професійної підготовки курсантів – як складова успішного виконання спеціальних завдань. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова.* 2023;3(161):131-135. https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.03(161).30) [Ukrainian].
5. Ожаревський ВА, Панасюк ВВ, Польцев ІВ. Синиця ВГ. Розвідка в батальйоні. *Навчальний посібник*. Львів: АСВ, 2014: 112 [Ukrainian].
6. Слюсаренко АВ, Ожаревський ВА, та ін. Безпека бою. *Навчальний посібник*. Львів: НАСВ, 2016: 135 [Ukrainian].

7. Ткачук ПП, Луньков АВ, Ожаревський ВА, Польцев ІВ, та ін. Розвідка та іноземні армії. *Навчальний посібник*. Львів: НАСВ, 2016: 286 [Ukrainian].

8. Oderov A., Kuznetsov M., Pohrebniak D., Indyka S., Bielikova N. Analysis of the level of physical fitness of cadets of the Military College of Sergeants at the stage of primary. *Sport i Turystyka. Środkowoeuropejskie Czasopismo Naukowe*. 2022; 5(1): 93-102 http://dx.doi.org/10.16926/sit.2022.01.05 [Poland].

9. Romanchuk S., Nebozhuk O., Oderov A., Lesko O., Pylypchak I. et.al. Analysis of the dynamics of physical development of cadets as a result of the application of crossfit equipment. *Slobozhansky scientific and sports bulletin*. 2022; 26 (4): 133-140. https://doi.org/10.15391/snsv.2022-4.006 [Ukrainian].

10. Tychyna I., Oderov A., S.Romanchuk, Ponomarov et.al. Impact Of Military-Applied Sports On Cardiorespiratory Indicators Of Cadets In Military Higher Education Institutions. *Journal of Physical Education and Sport*, 2024; 24 (2): 338-345. https://doi.org/10.7752/jpes.2024.02040 [Romania].

References

1. Lunkov AV, Ozharevskyi VA, Poltsev IV, ta in.. Rozvidka v Antyterorystychnii operatsii [Intelligence in the Anti-Terrorist Operation]. *Navchalnyi posibnyk* (DSK, inv. № 166I). Lviv: NASV, 2016: 75 [Ukrainian].

2. Lunkov AV, Ozharevskyi VA, Poltsev IV. Osnovy vyzhyvannia u boiovykh umovakh [Basics of survival in combat conditions]. *Navchalno-metodychnyi posibnyk*. Lviv: ASV, 2014: 227 [Ukrainian].

3. Lunkov AV, Ozharevskyi VA, Poltsev IV. Suchasni zasoby viiskovoi rozvidky ta yikh boiove zastosuvannia [Modern means of military intelligence and their combat use]. *Navchalnyi posibnyk*. Lviv: NASV, 2016: 153 [Ukrainian].

4. Oderova O.V., Leshchinskyi O.V., Pervachuk O.I., Babych M.O. ta in. (2023). Yakist viiskovo-profesiinoi pidhotovky kursantiv – yak skladova uspishnoho vykonannia spetsialnykh zavdan [The quality of military professional training of cadets as a component of successful performance of special tasks]. *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M.P.Drahomanova*, 3(161), 131-135. https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.03(161).30) [Ukrainian].

5. Ozharevskyi VA, Panasiuk VV, Poltsev IV. Synytsia VH. Rozvidka v batalioni [Intelligence in the battalion]. *Navchalnyi posibnyk*. Lviv: ASV, 2014: 112 [Ukrainian].

6. Sliusarenko AV, Ozharevskyi VA, ta in. Bezpeka boiu. [Safety of battle] *Navchalnyi posibnyk*. Lviv: NASV, 2016: 135 [Ukrainian].

7. Tkachuk PP, Lunkov AV, Ozharevskyi VA, Poltsev IV, ta in. Rozvidka ta inozemni armii [Intelligence and foreign armies]. *Navchalnyi posibnyk*. Lviv: NASV, 2016: 286 [Ukrainian].

8. Oderov A., Kuznetsov M., Pohrebniak D., Indyka S., Bielikova N. (2022). Analysis of the level of physical fitness of cadets of the Military College of Sergeants at the stage of primary. *Sport i Turystyka. Środkowoeuropejskie Czasopismo Naukowe*, 5(1), 93-102 http://dx.doi.org/10.16926/sit.2022.01.05 [Poland].

9. Romanchuk S., Nebozhuk O., Oderov A., Lesko O., Pylypchak I. et.al. (2022). Analysis of the dynamics of physical development of cadets as a result of the application of crossfit equipment. *Slobozhansky scientific and sports bulletin*, 26(4), 133-140. https://doi.org/10.15391/snsv.2022-4.006 [Ukrainian].

10. Tychyna I., Oderov A., S.Romanchuk, Ponomarov et.al. (2024). Impact Of Military-Applied Sports On Cardiorespiratory Indicators Of Cadets In Military Higher Education Institutions. *Journal of Physical Education and Sport*, 24(2), 338-345. https://doi.org/10.7752/jpes.2024.02040 [Romania].

DOI: https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.8(181).34
УДК:159.91:769.25 / 796.85

Орлов О.І.
https://orcid.org/0009-0003-3965-2620,
кандидат педагогічних наук, Заслужений тренер України,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри технологій оздоровлення
та фізкультурно-спортивної реабілітації,
Державний податковий університет; м. Ірпінь, Україна
Чик Брайан Кевін, Соке, Технічний директор Всесвітнього елітного товариства чорних поясів (W.E.B.B.S.), PhD,
м. Лондон, Великобританія

ПРОГНОЗУВАННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ І ПОБУДОВИ ВАРІАТИВНОЇ ТАКТИКИ ВЕДЕННЯ ПОЄДИНКУ ЕЛІТНИХ ЄДИНОБОРЦІВ НА ОСНОВІ ОЦІНКИ ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНОГО СТАНУ

Мета *– обґрунтувати та експериментально перевірити ефективність застосування результатів теппінг-тесту для оцінки готовності до поєдинку.*

Методологія: *аналіз і синтез даних сучасної наукової та науково-методичної літератури і мережі Інтернет з проблеми, що вивчається, динамічне теппінг-тестування, прогнозування.*

Наукова новизна. *У статті наведено нові дані щодо узагальнення результатів інформативності та ефективності оцінки поточного психофізіологічного стану для прогнозування змін функціональної підготовленості елітних єдиноборців та можливості формування стратегії й тактики майбутніх поєдинків з урахуванням індивідуальної динаміки змін досліджених параметрів теппінг-тесту.*

Висновки. *У ході проведених досліджень та узагальнення одержаних індивідуальних результатів встановлено, що стан "сила – слабкість" є межею фізичної та психічної працездатності, тобто, часом, протягом якого може підтримуватись збудження в клітинах головного мозку при довготривалих діях противника. Також з'ясовано, що*